

Ispășirea: Locul unde Dumnezeu și omul devin una

5 februarie 2009

Gili Cârstea

Familia omenească este dezbinată de veacuri asupra unui subiect foarte corect identificat a fi „scandalul crucii.”

În vremea noastră, agitația se concentrează mai ales asupra unui aspect tehnic: S-a încheiat ispășirea la cruce, sau mai este ceva de făcut?

Este o discuție sterilă, deoarece chestiunea reală nu este dacă ispășirea a fost sau nu terminată la cruce. Problema este dacă ispășirea s-a făcut sau nu la cruce.

Crucea lui Hristos este, ca să folosesc limbajul lui Petru, o „icoană închipuitoare” (1 Petru 3:21). Este ca un icon de pe desktop-ul dumneavoastră; sau de pe taskbar, pentru unii care nu folosesc desktop-ul. În sine, la prima vedere, este o simplă imagine. Neatinsă, este nefolositoare. Pare un element de decor. Un click pe el, și imediat modestul icon deschide un program de o vastă complexitate.

Icon-ul jertfei lui Hristos este încă neatins. Îl apreciem, îl onorăm, declarăm că ni l-am însușit, îi dedicăm talentul nostru literar sau muzical, și din ce în ce mai des intrăm în controverse aprinse asupra importanței sau semnificațiilor lui. De milenii curge cerneală, și uneori chiar sânge, pe această temă centrală a planului de mântuire, fiecare generație încercând să ajungă cât mai aproape de esența ei.

Și totuși, ca și neprihănirea lui Hristos, acest icon rămâne „un izvor neatins” (The EGW 1888 Materials, 1076), un program nerulat. Deci, nefolositor.

Un moment al istoriei noastre aruncă lumină asupra acestui subiect.

Până în 1888, asupra grupului de așteptători ai lui Hristos se revărsase foarte multă lumină. Am putea spune, fără să exagerăm, că până atunci fuseseră descoperite, și acceptate, toate doctrinele pe care astăzi le regăsim în mărturisirea de credință. În 1888, Domnul a trimis o foarte prețioasă solie despre neprihănirea lui Hristos - doar un slab și firav început - ca să nu afecteze periculos retina sensibilă a prețioasei Sale Mirese în formare. Exprimarea oficială sună concludent: „Acesta este începutul luminii îngerului a cărui slavă va umple tot pământul” (RH 1 aprilie 1890).

Un început, deci.

Ei bine, iată ce descoperă Domnul poporului Său, prin mesagerul Său, despre acest început, după ce el a fost făcut public la Minneapolis:

„Mai este multă lumină care trebuie să strălucească din legea lui Dumnezeu și din evanghelia neprihănirii. Această solie, înțeleasă în adevăratul ei caracter, și proclamată prin Duhul, va lumina pământul cu slava ei” (Ms 15, 1888).

„Avem doar scipiri ale razelor de lumină care trebuie să vină peste noi” (RH 3 iunie 1890).

„Cu dragoste și teamă spun celor în fața cărora stau astăzi [delegații la sesiunea Conferinței Generale din 1890] că există multă lumină pentru noi, și că odată cu primirea acestei lumini vor veni mari binecuvântări” (Ms 36, 1890).

„Abia am început să avem o slabă licărire despre ce înseamnă credința” (RH 11 martie 1890).

Atât de radical? N-am știut nimic până acum? O slabă licărire față de potopul de lumină pus în stand-by pentru noi? Doar scipiri ale unei lumini pe care momentan biserica nu o cunoaște? Este absolut tulburător.

Să faci o astfel de afirmație acum, când toate doctrinele de adevăr prezent fuseseră descoperite, li se părea unora o exagerare, dacă nu chiar naivitate. De aceea scrierilor ei despre 1888 nu li s-a dat prea mare atenție.

Dar sora White era puternic tensionată la acest subiect. Îngerul Domnului rulase virtual programul pentru ea, lucru care o făcuse să vadă că modestul icon, pe care biserica îl prețuiește fără să-l atingă, este poarta către dezlănțuirea finală de slavă ce urmează să lumineze întreg pământul.

Crucea lui Hristos intră în aceeași categorie. Este elementul central al mesajului lui Hristos, al teologiei lui Pavel, al teologiei creștine, în general, și al bisericii rămășiței, în special.

„Crucea lui Hristos trebuie să fie știința oricărei educații, centrul oricărui studiu sau predicări” (ST 17 oct 1906).

Ni s-a spus, cât de insistent se putea, că acest monument al planului de mântuire trebuie studiat permanent, că el ascunde comori ale adevăratei științe, și că doar în lumina care se revarsă de pe Calvar pot fi adevărurile Scripturii, de la Geneza la Apocalips, înțelese corect.

Mai mult, crucea este prezentată ca având un scop final foarte precis definit: restaurarea omului la perfecțiunea lui originală. Ascultați:

„Crucea de la Calvar provoacă, și în final va învinge orice putere pământească sau demonică... Acest sacrificiu a fost făcut cu scopul de a restaura pe om la starea lui de perfecțiune originală” (6BC 1113).

Dacă este așa - și nu ne îndoim de acest lucru – unde este rezultatul final al sacrificiului lui Hristos? Unde este omul perfect de la origini? De ce nu reușește crucea, după mii de ani de predicare asiduă, să producă efectul ei major?

Crucea este atot-prezentă în zilele noastre. Propovăduită în toate segmentele creștinismului, purtată în suflet și la gât, expusă ca element arhitectural în interiorul și exteriorul bisericilor, cântată și predicată obsesiv în toate denomițiile, de la penticostali la romano-catolici, subiect al tonelor de literatură produsă în ultimele două milenii, obiect de studiu al tuturor școlilor de teologie, crucea lui Hristos este emblematică în cultura noastră modernă.

La ce servește acest masochism spiritual, pe care cu devoțiune îl preia fiecare generație, deși produsul final al predicării crucii – perfecțiunea edenică – ne scapă mereu printre degete? De ce nu observăm că ea a devenit o icoană inactivă, pe care o zeificăm fără să înțelegem că în spatele ei se ascunde un program de o vastă complexitate, în care suntem așteptați să intrăm prin credința lui Isus?

Singura explicație acceptabilă a faptului că jertfa de pe Calvar nu a reușit să producă desăvârșirea originală este aceea că obiectul devoțiunii generale a fost discret înlocuit. El nu mai este crucea lui Hristos, ci crucea lui Tamuz. Doar Tamuz poate produce un asemenea val de entuziasm, emoționalism și ritualism, fără să aducă perfecțiunea originală, scopul major al crucii lui Hristos.

Creștinismul neputincios al zilelor noastre este parcă o oglindă a evlaviei din zilele lui Ieremia, când Mântuitorul lor ajunsese o statuie sacră – onorată, adorată și temută, fără discuție – dar care nu putea ajuta pe nimeni:

„Tu, care ești nădejdea lui Israel, Mântuitorul lui la vreme de nevoie, pentru ce să fii ca un străin în țară... De ce să fii ca un om încremenit, ca un viteaz care nu ne poate ajuta?” (Ier 14:8-9).

Dilema lor este dilema noastră: Ploaia nu cădea, „cei mari” trimiteau pe cei mici să aducă apă (14:3-4) prin tot felul de operațiuni gen „ploaie globală,” dar totdeauna cei mici se întorceau cu mâinile goale, rușinați și dezamăgiți. În ciuda acestor eșecuri, profeții bisericii le spuneau minciuni: „Nu veți vedea sabie, și nu veți avea foamete; ci Domnul vă va da în locul acesta o pace trainică” (14:13).

Doar urechea lui Ieremia putea înțelege durerea lui Dumnezeu în astfel de situații disperate: „Îmi varsă lacrimi ochii zi și noapte, și nu se opresc. Căci fecioara, fiica poporului meu este greu lovită cu o rană foarte usturătoare” (14:17).

Care era această rană foarte usturătoare?

Poporul lui Dumnezeu se lăsa de ani de zile „dus în necurmăte rătăcirii” cu privire la Sanctuar, lucru care deforma, și deci periclita, legământul cel veșnic, scrierea legii în inimă și minte. Bătrânii lui Israel introduseseră în doctrina Sanctuarului toată pleiada idolilor răsăritului (Eze 8:10-11), bărbații de frunte ai națiunii tratau cu dispreț Sanctuarul, și favorabil teologia închinătorilor la soare

(Eze 8:16), iar femeile îl plâneau pe Tamuz (Eze 8:14) și coceau turte împărătesei cerului (Ier 7:18).

O asemenea apostazie subtilă, practică în numele Templului Domnului (Ier 7:4), era cea mai puternică piedică în calea ploii, Ploii Târzii. O rană mortală, într-adevăr, aproape incurabilă.

Astăzi biserica se confruntă cu o maladie la fel de periculoasă, la fel de capabilă să împiedice ploaia, dar cu mult mai subtilă. Se întâmplă așa deoarece Baal a făcut o mișcare strategică pe care biserica nu a anticipat-o, și de care nu-l credea în stare. Observând că mișcarea adventă nu ține pasul cu lumina, că nu este dispusă să înainteze în slava crescândă a soliei îngerului al treilea, el a preluat lucrarea lui Hristos din Sfânta, devenind cel mai înflăcărat susținător al îndreptării prin credință. Deși sute de ani luptase cu disperare împotriva ei, iată-l acum „convertit” la evanghelia curată, devenind subit „un slujitor al neprihănirii” (2 Cor 11:14-15).

Dintr-odată, slujitorii lui Satana au devenit cei mai elocvenți predicatori ai îndreptării prin credință. Tactica a avut un efect năucitor asupra bisericii rămășiței, deoarece doctrina era cunoscută ca fiind evanghelia curată pe care o predicase Pavel. Ca prin farmec, vrăjmașul teologic s-a evaporat și ne-am trezit înconjurați doar de prieteni, iubitori ai evangheliei curate. Cum să ne împotrivim ei? Cum să nu ne angajăm că o ducem alături de ei până la capătul pământului, cu o singură voce?

Antidotul la această puternică lucrare de rătăcire trebuia să fie o corectă înțelegere a ispășirii. Dar și aici am fost găsiți descoperiți, deoarece împărtășeam credința populară că ispășirea și jertfa de ispășire sunt sinonime. Poziția populară era că jertfa lui Hristos a fost ispășirea, fără să se înțeleagă că ispășirea și jertfa de ispășire sunt lucruri diferite, cu semnificații și roluri diferite.

Conflictul 1888 a început exact în jurul acestei chestiuni. Poziția oficială, exprimată de președintele CG, fratele Butler, afirma că păcatele omenirii au fost așezate asupra lui Isus doar pe cruce; dacă ar fi fost așezate asupra Lui mai înainte, Hristos ar fi fost și El un păcătos ca și noi.

Fratele E.J. Waggoner susținea că păcatele omenirii au fost așezate asupra lui Hristos la întrupare, că acolo s-au unit cele două naturi. El se întreba foarte corect: Dacă păcatele au fost așezate asupra lui Hristos pe cruce, fără ca El să păcătuiască, de ce să nu poată fi ele așezate asupra Lui la întrupare, rămânând la fel fără păcat?

Aici erau două sisteme ale ispășirii în conflict. Un sistem vedea ispășirea la cruce, celălalt la întrupare.

Ce înseamnă ispășire? Ce fel de lucrare se desfășura în Ziua Ispășirii? De unde avem expresia, și care sunt sensurile ei?

În limba engleză, termenul este atonement. Când lucra la traducerea Bibliei, William Tyndale a sesizat că expresia originală nu are un echivalent în engleză. Înțelegând că termenul trebuie să acopere două acțiuni, atât iertarea păcatelor cât și împăcarea cu Dumnezeu, Tyndale a inventat un cuvânt care să acopere ambele sensuri ale expresiei. Așa a apărut at-one-ment, a pune împreună două lucruri care sunt despărțite.

Ziua Cincizecimii a lăsat ascunse și neînțelese mari adevăruri, creștinii pierzând scopul și semnificațiile Sanctuarului. Ideea generală fiind că sistemul ceremonial a fost desființat, ei au abandonat orice interes pentru Sanctuar, Ziua Ispășirii, și orice alt ritual aparținând „vechiului legământ.” De aceea au văzut în Cruce împlinirea finală a ispășirii. Astăzi se aude mai tare ca niciodată strigătul acesta de luptă, că ispășirea este completă la cruce, și că nu există nimic mai mult decât atât. Este declarată a fi „vestea bună,” și orice altceva este anatema.

Solia 1888 pune în perspectivă corectă această puternică distorsiune a ispășirii. Dacă este ceva de unit, de pus împreună, așa cum sugerează at-one-ment, operațiunea nu s-a realizat la Cruce, ci la întruparea lui Isus; la nașterea Lui, ca să fim mai preciși.

Ce are Dumnezeu de pus împreună? Care este scopul Lui final, și ce urmărește acest at-one-ment?

Scopul etern al lui Dumnezeu este să locuiască în fiecare ființă creată, iar Templul era o pildă pentru acest scop. Starea normală a vieții în univers este unirea dintre natura divină și cea creată. Fiecare ființă inteligentă, „de la serafimul luminos și sfânt până la om” (DA 161), este un templu, o locuință a Creatorului. Conform acestui plan au fost creați Adam și Eva.

Dar Adam, amăgit cu visele de glorie ale șarpelui, a „despărțit” ceea ce omul nu trebuia să despartă (Mat 19:6), natura divină S-a retras, iar templul inimii lui a rămas gol. Nunta, „unirea dintre divin și uman” (COL 307), a fost stricată, s-a produs divorțul dintre cele două naturi și astfel Adam a încetat să mai fie părtaș de natură divină. A devenit rob al păcatului, suferind consecința naturală a acestui mod de viață, care este moartea a doua, moartea veșnică de unde nu există întoarcere.

Ei bine, când s-a produs în Hristos at-one-ment, adică ispășirea? Când a fost reparat scopul etern al lui Dumnezeu? Când au fost puse împreună cele două naturi despărțite de păcat? La Cruce, sau la Întrupare?

Răspunsul este evident pentru oricine citește Noul Testament. Hristos a fost toată viața Sa unit cu natura divină. Tatăl locuia în El, iar Omul Isus Hristos nu Se sfia să recunoască acest lucru. El era o unitate perfectă între divin și uman, cele două naturi care trebuiau puse împreună în omenire. Unirea dintre cele două naturi în El nu s-a produs la cruce, deci ispășirea nu s-a produs la cruce.

Expresia lui Pavel este foarte sugestivă: „Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine” (2 Cor 5:19). Această împăcare este ispășirea, punerea

împreună a două naturi despărțite de păcat. Toată viața Sa Hristos a fost părtaș de natură divină, prin prezența Tatălui locuind în El. Pe cruce a existat un scurt moment când cele două naturi s-au despărțit, iar Hristos a murit ca efect al acestei despărțiri.

Dumnezeu confirmă că scopul Său a fost realizat în Hristos, pentru prima oară pe pământ de la căderea lui Adam, și că at-one-ment s-a produs la întruparea Sa:

„Scopul lui Dumnezeu din veacuri veșnice a fost ca fiecare ființă creată, de la serafimul luminos și sfânt până la om, să fie un templu în care să locuiască Creatorul. Din cauza păcatului, omul a încetat să mai fie un templu pentru Dumnezeu. Întunecată și mânjită de rele, inima omului a încetat să mai descopere slava Celui Sfânt. Dar prin întruparea Fiului lui Dumnezeu, scopul cerului este realizat din nou. Dumnezeu locuiește în corp omenesc, iar prin harul salvator inima devine din nou templul Său” (DA 161).

Iată ispășirea! Iată punerea împreună a celor două naturi care trebuiau unite! Iar locul unde acest eveniment a avut loc în Hristos este clar indicat: La întrupare, nu la cruce. La întrupare s-a produs at-one-ment, unirea dintre divin și uman stricată în Eden.

De ce oare insistăm noi că ispășirea a avut loc la cruce? Răspunsul este simplu: Nu înțelegem că ispășirea este una, iar jertfa de ispășire este alta.

Este întruparea importantă?

Întruparea lui Hristos „este totul” pentru noi! Ascultați:

„Omenescul lui Hristos este totul pentru noi. Este lanțul de aur care leagă sufletele noastre de Hristos, și prin Hristos de Dumnezeu. Acesta trebuie să fie studiul nostru. Hristos a fost un om adevărat; a dat dovadă de umilință, devenind om. Și totuși, El era Dumnezeu în corp omenesc. Când ne apropiem de acest studiu, am face bine să ascultăm de cuvintele lui Hristos spuse lui Moise la rugul aprins: ‘Scoate-ți încălțămintele din picioare, căci locul pe care stai este un pământ sfânt.’ Ar trebui să venim la acest studiu cu umilința celui însetat după învățătură, cu o inimă zdrobită. Studiul întrupării lui Hristos este un teren fertil, care va răsplăti pe cercetătorul care sapă adânc după adevărul ascuns” (YI 13 oct 1898).

„Când dorim să studiem o problemă profundă, să ne concentrăm mintea asupra celui mai minunat lucru care s-a petrecut în cer și pe pământ – întruparea Fiului lui Dumnezeu” (TMK 25).

„Întruparea lui Hristos, oglindită în sistemul ceremonial al lui Israel, și simbolizată în toate actele lor de devoțiune, este o taină slăvită” (BE 20 feb 1899).

În ce sens era sistemul ceremonial, în centrul căruia se afla Templul, o oglindire a întrupării lui Hristos?

„Templul acela, înălțat pentru ca Dumnezeu să locuiască în el prin prezența Sa, avea ca scop să fie o pildă pentru Israel și pentru lume... Dumnezeu voia ca

templul din Ierusalim să fie o dovadă continuă despre soarta aleasă, pusă în fața fiecărui suflet. Dar iudeii nu au înțeles însemnătatea clădirii la care priveau cu atâta mândrie. Ei nu s-au consacrat pentru a fi temple sfinte ale Duhului lui Dumnezeu” (DA 161).

Concluzia acestor declarații nu poate scăpa nimănui: Ispășire înseamnă punerea împreună a celor două naturi despărțite prin păcat. Pentru prima oară de la căderea lui Adam, ispășirea, unirea dintre divin și uman, s-a realizat în Omul Isus Hristos.

Ispășirea, întruparea lui Hristos, trebuie să aibă loc cu fiecare suflet care se consacră spre a fi un templu sfânt al Duhului lui Dumnezeu: „Dumnezeu dorește să facă din biserică Sa continuarea întrupării lui Hristos” (The EGW 1888 Materials, 1907). Adică ispășirea continuă, și apoi finală.

Dorește Dumnezeu, dar nu reușește, deoarece biserică Sa nu vede ispășirea în întrupare, nu crede că scopul lui Dumnezeu este unirea dintre divin și uman cu fiecare membru al bisericii Sale, și de aceea respinge invitația la Nuntă, la Ziua Ispășirii pentru cei vii.

Și totuși, aceasta este unica speranță pentru civilizația noastră scufundată în nelegiuire și moarte:

„Contemplând întruparea lui Hristos în omenire, stăm rușinați în fața unei taine de nepătruns, pe care mintea omenească nu o poate înțelege. Cu cât reflectăm mai mult asupra ei, cu atât mai uimitoare apare... Divinul și omeneșul erau misterios combinate, iar omul și Dumnezeu au devenit una. În această unire găsim speranța pentru rasa noastră căzută. Privind la Hristos în omeneșul Său, vedem pe Dumnezeu, vedem în El strălucirea slavei Sale, imaginea expresă a persoanei Sale” (ST 30 iulie 1896).

Glasul de tunet al acestei declarații provoacă imediat în sufletul nostru un ecou familiar:

„Când caracterul lui Hristos va fi în mod desăvârșit reprodus în poporul Său, atunci va veni El spre a-i pretinde ca fiind ai Săi” (COL 69).

De ce nu vine Hristos?

Ispășirea nu s-a produs, întruparea lui Hristos nu s-a sfârșit, abandonată în stadiu de Model pe rafturile prăfuite ale teologiei adventiste. Crucea lui Hristos nu poate produce at-one-ment pentru poporul lui Dumnezeu, și nu înțelegem de ce. Am tras concluzia că probabil nici nu trebuie, că este suficient că a fost El în locul nostru at-one cu Dumnezeu.

Păstrăm pe taskbar-ul nostru doctrinar un icon nefolosit, neatins, neexplorat, fără să bănuim valoarea programului din spatele lui, și fără să observăm că Hristos a ajuns în mijlocul nostru o statuie, un „viteaz” care nu poate ajuta.

Ca să folosim limbajul tehnologiei informaționale de astăzi, ne aflăm la un click distanță de minunile Ploii Târzii și ale Marii Strigări. De aceea, suntem în

pericolul să se scrie și despre noi, în analele universale: „Dar ei [poporul advent] nu au înțeles însemnătatea clădirii [sanctuarul ceresc] la care priveau cu atâta mândrie. Ei nu s-au consacrat pentru a fi temple sfinte ale Duhului lui Dumnezeu.”

Ispășirea este neterminată, deoarece Dumnezeu încă nu a reușit să facă din biserică Sa „continuarea întrupării lui Hristos.”
